

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Vækstfonden

(Finansiering gennem statsligt genudlån)

§ 1

I lov nr. 691 af 8. juni 2018 om Vækstfonden foretages følgende ændringer:

1. § 16, stk. 2, affattes således:

»**Stk. 2.** Vækstfonden kan optage lån, herunder statsligt genudlån, til finansiering af sine aktiviteter i det omfang, der er etableret bevillingsmæssig hjemmel hertil.«

2. § 16, stk. 3-4, ophæves.

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 3-5.

3. § 16, stk. 6-7, som bliver til stk. 4-5, ophæves.

4. § 17, stk. 1, affattes således:

»§ 17. Finansministeren kan, ud over adgangen til at optage lån, herunder statsligt genudlån, jf. § 16, stk. 2, lade Vækstfonden optage genudlån hos Danmarks Nationalbank inden for en ramme på 1 mia. kr.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Formål og baggrund
3. Lovforslagets nærmere indhold
 - 3.1 Vækstfondens finansieringsmuligheder
 - 3.1.1 Gældende ret
 - 3.1.2 Erhvervsministeriets overvejelser
 - 3.1.3 Den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Vækstfonden kan optage lån i markedet til finansiering af en række ordninger og tiltag henlagt til administration i Vækstfonden og til visse aktiviteter inden for egen ramme. Herudover har Vækstfonden mulighed for at optage statsligt genudlån inden for en ramme på 1 mia. kr. Med lovforslaget indføres en hjemmel til, at Vækstfonden kan finansiere aktiviteter ud over den nuværende ramme på 1 mia. kr. med statsligt genudlån gennem Danmarks Nationalbank, såfremt der er etableret bevillingsmæssig hjemmel hertil.

2. Formål og baggrund

Vækstfonden finansierer en række af sine aktiviteter gennem en statsgaranteret låneramme, som giver Vækstfonden mulighed for at optage lån i det private marked med en tilknyttet statsgaranti.

I modsætning hertil finansierer en række andre statslige selskaber primært deres aktiviteter ved genudlån gennem Danmarks Nationalbank. Ved genudlån optager selskabet lån direkte hos staten. Låneprovenuet udbetales fra statens konto, og det afledte finansieringsbehov dækkes ved løbende udstedelser i statens lånepapirer.

I de senere år er der generelt sket et skifte fra statsgaranterede lånerammer mod genudlån for at effektivisere statens samlede låneoptag. I forlængelse heraf vurderes det hensigtsmæssigt, at en række aktiviteter i Vækstfonden, der i dag finansieres ved låneoptag i markedet, fremover får mulighed for også at kunne finansieres via genudlån. Formålet er således at sikre Vækstfonden en mere fleksibel adgang til likviditet, og ikke at øge Vækstfondens samlede mulighed for at optage lån.

Vækstfonden fik med den politiske aftale om udvikling af Nordsøen af 22. marts 2017 adgang til genudlån i form af et likviditetsberedskab på 1 mia. kr. Med nærværende forslag til ændring af lov

om Vækstfonden lægges der op til at supplere dette beredskab med en mere generel adgang til genudlån i det omfang, der er eller fremover etableres særskilt bevillingsmæssig hjemmel hertil.

Foruden adgang til genudlån indebærer nærværende lovforslag, at opremsningen af en række enkeltordninger, der administreres af Vækstfonden, og hvor Vækstfonden har fået mulighed for at optage statsgaranterede lån, skrives ud af loven. Der tilsigtes ingen ændringer i Vækstfondens mulighed for låneoptag i den forbindelse. Ordningerne vil således fortsat være hjemlet bevillingsmæssigt på finansloven, ligesom der i en række tilfælde er udstedt bekendtgørelser i medfør af § 9 i lov om vækstfonden, der nærmere fastlægger rammerne for ordningerne. Ændringen har dels til formål at skabe øget fleksibilitet i forbindelse med etablering eller ændring af ordninger og dels at skabe konsistens, da en række ordninger, der i dag er lagt til administration i Vækstfonden, ikke fremgår af loven, men i stedet er etableret med særskilt bevillingsmæssig hjemmel og bekendtgørelse. Forslaget skal ses i sammenhæng med, at nye ordninger i Vækstfonden i højere grad end tidligere bliver reguleret ved bekendtgørelser frem for administrationsaftaler. Det skaber en gennemsigtighed omkring ordningerne, hvilket var et af de bærende argumenter for at lade ordningerne fremgå af lov om Vækstfonden.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Vækstfondens finansieringsmuligheder

3.1.1 Gældende ret

Vækstfonden har ifølge § 17, stk. 1, i lov nr. 691 af 8. juni 2018 om Vækstfonden mulighed for at optage genudlån hos Danmarks Nationalbank inden for en samlet ramme på maksimalt 1 mia. kr., der skal sikre Vækstfondens aktiviteter, hvis Vækstfondens likviditet kommer under pres i tilfælde af lavkonjunktur eller et frosset venturemarked. Denne adgang er givet som opfølgning på den fastlagte udbyttepolitik for Vækstfonden, der følger af den politiske aftale om udvikling af Nordsøen af 22. marts 2017.

Vækstfonden har ikke hjemmel til at optage genudlån ud over dette likviditetsberedskab. I stedet må Vækstfonden optage lån på det private marked til finansiering af sine aktiviteter, jf. § 16, stk. 2. Vækstfonden har adgang til at optage finansiering til administration af visse, men ikke alle, ordninger, som er skrevet ind i lov om Vækstfondens § 16, herunder syndikeringslån i stk. 3, accelerationspuljen i stk. 4, Dansk Vækstkapital i stk. 6 og Dansk Vækstkapital II i stk. 7.

Den bevillingsmæssige hjemmel til Vækstfondens finansiering af ordninger, der ikke fremgår af loven, er etableret særskilt ved aktstykke og optagelse af tekstanmærkninger på Finansloven. Den nærmere regulering af de i lov om Vækstfonden nævnte ordninger, såvel som ordninger med særskilt bevillingsmæssig hjemmel, er fastlagt ved administrationsaftale eller bekendtgørelse med hjemmel i § 9 i lov om Vækstfonden.

3.1.2. Erhvervsministeriets overvejelser

I de senere år er der generelt sket et skifte fra statsgaranterede lånerammer mod genudlån for at effektivisere statens samlede låneoptag.

For at sikre Vækstfonden de bedst mulige vilkår for at finansiere sine aktiviteter, finder Erhvervsministeriet det hensigtsmæssigt, at fonden får mulighed for at optage statslige genudlån i Nationalbanken.

Samtidig vurderes det hensigtsmæssigt at sikre øget fleksibilitet i forhold til at kunne henlægge ordninger til administration i Vækstfonden og ændre på de finansielle rammer for ordninger, der allerede er henlagt til administration i fonden, da der har vist sig at være et løbende politisk ønske om sådanne ændringer. Samtidig sikres der et strømlinet lovgrundlag, der ikke forældes i takt med, at ordninger oprettes, justeres og nedlægges.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås det, at Vækstfonden gives adgang til at optage lån i markedet eller genudlån i det omfang, der etableres særskilt bevillingsmæssig hjemmel til det.

Herudover skrives opremsningen af en række enkeltordninger ud af loven. Der tilsigtes i den forbindelse ingen ændringer i Vækstfondens muligheder for at optage lån, men alene at sikre en strømlinet lovgrundlag, der ikke forældes i takt med, at ordninger oprettes, justeres og nedlægges.

Den foreslåede ændring af § 16, stk. 2, vil medføre, at Vækstfonden, foruden den eksisterende adgang til at optage lån i markedet, fremover vil få adgang til at finansiere sine aktiviteter ved statsligt genudlån.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at have positive økonomiske konsekvenser for staten. Finansiering via genudlån vurderes generelt at være billigere for Vækstfonden end at udstede gældsbreve med statsgaranti, da likviditeten er betydeligt højere i statens obligationsserier. Vækstfonden, som er ejet af staten, sparer derfor den likviditetspræmie, som købere af gældsbreve ellers ville kræve i form af højere rente.

Lovforslaget har ikke nogen økonomiske konsekvenser for regioner og kommuner.

Lovforslaget vil have administrative konsekvenser for det offentlige, idet Danmarks Nationalbank administrerer finansiering via genudlån.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget vurderes at have positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Lavere finansieringsomkostninger for Vækstfonden kan understøtte mere risikovillig finansiering til virksomheder med perspektivrige projekter, som har vanskeligt ved at rejse fuld finansiering i markedet. En overgang til genudlån vil dog medføre, at de finansielle virksomheder, som i dag administrerer Vækstfondens udstedelse af gældsbreve, mister en indtægt. Størrelsen på den mistede indtægt vil afhænge af omfanget af Vækstfondens brug af genudlån.

Lovforslaget har ikke nogen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke nogen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

[Udfyldes efter den offentlige høring.]

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for staten	Finansiering via genudlån vurderes generelt at være billigere for Vækstfonden end at udstede gældsbreve med statsgaranti, da likviditeten er betydeligt højere i statens obligationsserier. Vækstfonden, som er ejet af staten, sparer derfor den likviditetspræmie, som købere af gældsbreve ellers ville kræve i form af højere rente.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Danmarks Nationalbank administrerer Vækstfondens finansiering via genudlån.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Lavere finansieringsomkostninger for Vækstfonden kan understøtte mere risikovillig finansiering til virksomheder med perspektivrige projekter, som har vanskeligt ved at rejse fuld finansiering i markedet.	En overgang til genudlån kan medføre indirekte konsekvenser for erhvervslivet, da de finansielle virksomheder, som i dag administrerer Vækstfondens udstedelse af gældsbreve, mister en indtægt.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering	Nej	Nej

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 16, stk. 2, i lov om Vækstfonden, at Vækstfonden kan optage lån til finansiering af sine aktiviteter, og at det samlede lånebeløb eksklusiv renter til og med 2020 ikke uden godkendelse fra Folketingets Finansudvalg kan overstige 6 mia. kr., mens det samlede lånebeløb eksklusiv renter kan efter 2020 ikke uden godkendelse fra Folketingets Finansudvalg overstige 500 mio. kr.

Det følger af den foreslåede ændring af § 16, stk. 2, at Vækstfonden får adgang til at optage lån, og herunder statsligt genudlån, hos Danmarks Nationalbank, i det omfang, der etableres bevillingsmæssig hjemmel hertil. Derved sikres det, at Vækstfonden har adgang til den nødvendige likviditet på de bedst mulige vilkår i det omfang, der foreligger politisk beslutning om at lade Vækstfonden foretage låneoptag.

Bestemmelsen foreslås ændret med henblik på at understøtte finansieringen af Vækstfondens aktiviteter. Der er tale om en tidsubegrænset genudlånsadgang.

Det er finansministeren, der formelt forestår optag af genudlån i Nationalbanken, idet finansministeren har ressortansvaret for statens låntagning og gæld i henhold til § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 849 af 22. juni 2010 af lov om bemyndigelse til optagelse af statslån. Den foreslåede ændring af bestemmelsen vil medføre, at finansministeren giver Vækstfonden en adgang til statsligt genudlån i det omfang, den bevillingsmæssigt hjemles eksplicit.

De nærmere vilkår for adgangen til genudlån fastsættes ved aftale mellem Vækstfonden, Danmarks Nationalbank, Erhvervsministeriet og Finansministeriet.

Det foreslås desuden i § 16, stk. 2, at bestemmelsen om, at det samlede lånebeløb eksklusive renter til og med 2020 ikke kan overstige 6 mia. kr. og efter 2020 ikke kan overstige 500 mio. kr. uden godkendelse fra Folketingets Finansudvalg ophæves, idet det med den foreslåede ændring fremgår, at Vækstfonden kun kan optage lån i det omfang, der er etableret bevillingsmæssig hjemmel hertil.

Til nr. 2

Det fremgår af § 16, stk. 3, i lov om Vækstfonden, at Vækstfonden kan optage statsgaranterede lån til finansiering af syndikeringslån. Det samlede lånebeløb eksklusiv renter kan ikke overstige 125 mio. kr.

Det fremgår af § 16, stk. 4, i lov om Vækstfonden, at Vækstfonden til og med 2030 kan optage lån til finansiering af en accelerationspulje til virksomheder med særligt vækstpotentiale. Det samlede lånebeløb eksklusiv renter kan ikke overstige 500 mio. kr.

Det foreslås, at § 16, stk. 3-4, ophæves, hvormed lånerammerne for enkeltordningerne syndikeringslån og accelerationspuljen ikke længere fremgår af lov om Vækstfonden.

For syndikeringslån skal dette dels ses i lyset af, at ordningen udløb ved udgangen af 2015. Accelerationspuljen udløber i 2030, og bevillingen er på nuværende tidspunkt ikke hjemlet andetsteds. Der kan imidlertid etableres særskilt bevillingsmæssig hjemmel for denne accelerationspuljen, hvormed den omfattes af den foreslåede ændring af § 16, stk. 2, hvor det fremgår, at Vækstfonden kan optage lån i det omfang, der er etableret bevillingsmæssig hjemmel hertil. Det bemærkes, at nærværende ændringsforslag ikke har til formål at annullere Vækstfondens hjemmel til låneoptag under accelerationspuljen, men i stedet at etablere denne ved en særskilt bevillingsmæssig hjemmel i stedet for i lov om Vækstfonden.

Det bemærkes, at et væsentligt antal enkeltordninger, som administreres af Vækstfonden, ikke er skrevet ind i loven.

Med ophævelsen af § 16, stk. 3-4, bliver stk. 5-7 til stk. 3-5.

Til nr. 3

Det fremgår af § 16, stk. 6-7, som bliver til stk. 4-5, i lov om Vækstfonden, at Vækstfonden kan optage lån fra pensionsinstitutterne, som modsvares af tilsvarende tilsagn fra Vækstfonden om indskud af egenkapital til Dansk Vækstkapital, og at Vækstfonden kan optage lån fra private investorer, som modsvares af tilsvarende tilsagn fra Vækstfonden om indskud af egenkapital til Dansk Vækstkapital II, inden for en samlet finansieringsramme på maksimalt 3 mia. kr.

Det foreslås, at § 16, stk. 6-7, som bliver til stk. 4-5, ophæves, hvormed adgangen til at optage lån fra pensionsinstitutterne og andre private investorer i forbindelse med Vækstfondens engagement i Dansk Vækstkapital og Dansk Vækstkapital II ikke længere fremgår af lov om Vækstfonden.

Bevillingerne til Dansk Vækstkapital og Dansk Vækstkapital II er på nuværende tidspunkt ikke hjemlet andetsteds. Der kan imidlertid etableres særskilt bevillingsmæssig hjemmel for disse ordninger, hvormed de omfattes af den foreslåede ændring af § 16, stk. 2, hvor det fremgår, at Vækstfonden kan optage lån i det omfang, der er etableret bevillingsmæssig hjemmel hertil. Det bemærkes, at nærværende ændringsforslag ikke har til formål at annullere Vækstfondens hjemmel til låneoptag under Dansk Vækstkapital og Dansk Vækstkapital II, men i stedet at etablere denne ved en særskilt bevillingsmæssig hjemmel i stedet for i lov om Vækstfonden.

Til nr. 4

Det fremgår af § 17, stk. 1, i lov om Vækstfonden, at finansministeren kan lade Vækstfonden optage genudlån hos Danmarks Nationalbank inden for en samlet ramme på maksimalt 1 mia. kr., der skal sikre Vækstfondens aktiviteter i de tilfælde, hvor Vækstfondens likviditet kommer under pres i tilfælde af lavkonjunktur eller et frosset venturemarked.

Det foreslås, at det i § 17, stk. 1, præciseres, at den i bestemmelsen hjemlede adgang for finansministeren til at lade Vækstfonden optage genudlån hos Danmarks Nationalbank inden for en samlet ramme på maksimalt 1 mia. kr. ligger ud over de lånemuligheder, der henvises til i § 16, stk. 2.

Med forslaget præciseres afgrænsningen mellem Vækstfondens almindelige adgang til låneoptag og det særlige likviditetsberedskab, der henvises til i § 17, stk. 1.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Til § 3

Det foreslås, at loven ikke finder anvendelse for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.